

Szczególna chwila w stosunkach polsko-ukraińskich/ Про особливості моменту у польсько-українських відносинах

Stosunki między Ukrainą a Polską przeżywają chwilę kryzysu. Rozbieżności dotyczące kwestii handlowych doprowadziły do publicznego starcia stron, w tym na najwyższych forach międzynarodowych. Kryzys zaszkodził duchowi partnerstwa strategicznego. W warunkach bezlitosnej wojny, wszczętej przez Rosję w celu restauracji imperium, solidarność Ukrainy i Polski zyskuje szczególną wagę.

Po kilku tygodniach retorycznych eskalacji, przywódcy polityczni Ukrainy i Polski wydają się zyskiwać świadomość szkód spowodowanych przez jednostronne działania i nieprzemyślane wypowiedzi.

Obniżenie retorycznego napięcia i poszukiwanie punktów wspólnych trwa. Jest to ważny, jednak niewystarczający warunek odbudowy zaufania i porozumienia. Z bieżącego kryzysu należy wyciągnąć lekcję, która pomoże nie tylko unikać eskalacji w przyszłości, ale też racjonalnie przygotować się do przyszłych wyzwań, związanych zarówno z zakończeniem wojny, jak i z efektywną integracją europejską Ukrainy.

Ukraina i Polska muszą zaktywizować dialog dwustronny, dotyczący integracji Ukrainy z UE. Polska zawsze wspierała europejską przyszłość Ukrainy i ważne jest, by to wsparcie pozostawało niezmiennie podczas przyszłych oficjalnych negocjacji, dotyczących wstąpienia Ukrainy do UE.

Potencjalna konkurencja Ukrainy i Polski w różnych sektorach gospodarki nie może stać się przeszkodą we wstąpieniu Ukrainy do UE. Strony muszą już teraz rozpocząć dialog, aby ich oczekiwania nie stały się dla nich wzajemnym zaskoczeniem, i nie pojawiały się niespodziewanie. Możliwe warianty rozwiązywania dwustronnych konfliktów handlowych muszą być przedyskutowane z wyprzedzeniem – zanim staną się potencjalnym tematem, omawianym przez instytucje europejskie w toku negocjacji członkowskich Ukrainy.

Dialog nie może przy tym ograniczać się do kwestii gospodarczych i handlowych. Ukraina i Polska mogą w ścisłym dialogu wypracować wspólne stanowisko odnośnie przyszłych reform Unii Europejskiej, wizji przyszłości Europy – a tym samym wypełnić partnerstwo strategiczne nowymi sensami.

My, eksperci i przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego, uczestnicy Forum Polska-Ukraina/Ukraina-Polska organizowanego przez Międzynarodową Fundację Odrodzenie z Kijowa i Fundację Batorego z Warszawy – w oparciu o nasze wieloletnie doświadczenie w animowaniu dialogu polityków, intelektualistów i środowisk obywatelskich – gotowi jesteśmy wesprzeć przeniesienie tego dialogu na nowy poziom: kierując go zarówno ku kwestiom związanym z solidarnością z Ukrainą w realiach rosyjskiej agresji, jak i ku efektywnej integracji Ukrainy z Unią Europejską.

Edwin Bendyk, prezes Fundacji im. Stefana Batorego, Warszawa

Bogumiła Berdychowska, kwartalnik „Więź”, , Warszawa

Martyna Bogaczyk, prezes Fundacji Edukacja dla Demokracji, Warszawa

Michał Boni, Uniwersytet SWPS, Warszawa

Agnieszka Bryc, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń

Ihor Burakowski, prezes Instytutu Ekonomicznych Badań i Politycznych Konsultacji, Kijów

Piotr Buras, dyrektor warszawskiego Biura European Council on Foreign Relations (ECFR)

Jewhen Bystrycki, Instytut Filozofii Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, Kijów

Izabela Chruślińska, Przegląd Polityczny, Gdańsk

Anna Dąbrowska, stowarzyszenie Homo Faber, Lublin

Andrij Deszczyca, ambasador Ukrainy w Polsce (2014-2022), Kijów

Taras Dobko, rektor Ukraińskiego Katolickiego Uniwersytetu, Lwów

Maciej Duszczyk, Profesor Uniwersytetu Warszawskiego

Aljona Hetmanczuk, dyrektorka NGO Centrum „Nowa Europa”, Kijów

Jevhen Hlibowycycki, dyrektor Analitycznego centrum pro.mova, Kijów

Mychajło Honczar, prezes Centrum Studiów Globalnych „Strategia XXI”, redaktor naczelny magazynu „Bezpieczeństwo Morza Czarnego”, Kijów

Jarosław Hrycak, profesor Ukraińskiego Katolickiego Uniwersytetu, Lwów

Krzysztof Izdebski, Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa

Jarosław Jackiw, akademik Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, prezes Ukraińskiego stowarzyszenia astronomicznego, członek Inicjatywnej Grupy Pierwszego Grudnia, Kijów

Wołodymyr Jermołenko, filozof, prezes zarządu Międzynarodowej Fundacji Odrodzenie, redaktor naczelny UkraineWorld.org, Kijów

Ihor Juchnowski, Akademik Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, Deputowany Verchownej Rady Ukrainy (1990 - 2006), członek Inicjatywnej Grupy Pierwszego Grudnia, Kijów

Oksana Jury nec, profesorka Narodowego Uniwersytetu „Politechnika Lwowska”, dyrektorka NGO „Agencja Europejskiej Współpracy”, Lwów

Myroslava Keryk, prezeska Fundacji „Ukraiński Dom”, Warszawa

Pawło Klimkin, minister spraw Zagranicznych Ukrainy (2014-2019), Kijów

Joanna Konieczna-Salamatin, Wydział Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego.

Marcin Korolec, prezes Instytutu Zielonej Gospodarki, Warszawa

Agnieszka Kosowicz, prezeska Fundacji Polskie Forum Migracyjne, Warszawa

Jarosław Kuisz, redaktor naczelny Kultury Liberalnej, Warszawa

Piotr Łukasiewicz, ambasador RP w Afganistanie (2012-2014), płk rezerwy WP, Warszawa

Hennadij Maksak, dyrektor wykonawczy Rady polityki zagranicznej „Ukraiński pryzmat”, Kijów

Myrosław Marynowycz, prorektor Ukraińskiego Katolickiego Uniwersytetu, członek Inicjatywnej Grupy Pierwszego Grudnia, Kijów

Grzegorz Motyka, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa

Jurij Panczenko, redaktor i współzałożyciel „Europejskiej Prawdy”, Kijów

Serhij Prytuła, wolontariusz, założyciel Charytatywnej fundacji Sergija Prytuły, Kijów

Sławomir Sierakowski, „Krytyka Polityczna”, Warszawa

Eugeniusz Smolar, Centrum Stosunków Międzynarodowych, Warszawa

Krzysztof Stanowski, dyrektor Centrum Współpracy Międzynarodowej, Urząd Miasta Lublin

Tomasz Stryjek, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Warszawa

Iryna Suszko, wykonawcza dyrektorka NGO „Europa bez barier”, Kijów

Ołeksandr Suszko, dyrektor wykonawczy Międzynarodowej Fundacji Odrodzenie, Kijów

Hlib Wyszlinski, dyrektor wykonawczy Centrum Strategii Gospodarczej, Kijów

Jewhen Zacharow, prezes zarządu Ukraińskiego Związku Helsińskiego na Rzecz Praw Człowieka, dyrektor Charkowskiej Grupy Praw Człowieka, Charków

Marek Ziółkowski, ambasador RP w Ukrainie (2001-2005) i przy NATO (2017-2019), Warszawa

Josyf Zisels, wiceprezes wykonawczy Waad Ukrainy, członek Inicjatywnej Grupy Pierwszego Grudnia, Kijów